

On odpověděl: „Když pán ustanovuje nad svým služebnictvem správce, aby jim včas rozdíl pokrm, který správce je věrný a rozumný? Blaze tomu služebníku, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí. Vpravdě pravím vám, že ho ustanoví nade vším, co mu patří. Když si však onen služebník řekne: ‚Můj pán dlouho nejde‘ a začne bít sluhy i služky, jíst a pít i opíjet se, tu pán toho služebníka přijde v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, vyžene ho a vykáže mu úděl mezi nevěrnými. Ten služebník, který zná vůli svého pána, a přece není hotov podle jeho vůle jednat, bude velmi bit. Ten, kdo ji nezná a udělá něco, zač si zaslouží bití, bude bit méně. Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více. Lk 12, 42-48

Podobenství o věrnosti služebníků

Máme před sebou velmi zvláštní podobenství, podobenství o věrnosti služebníků, které se mi dnes vloženo hodí k tomu podělit se o jeden zvláštní zážitek. Zážitek takříkajíc ze života.

Pokrm se nejen tady, ale obecně rozděluje téměř každou chvíli, současný trenér hokejové reprezentace měl jednou takovou úvahu o přežedené společnosti. I my si často říkáme, jak se máme dobře a nic nám nechybí, ale není to tak docela pravda, někde hluboko uvnitř jsme strašně osamělí, až mě to samotného překvapuje, jak moc se dnes cítíme sami.

A teď teda ten zážitek. Týká se toho, jak sami se cítíme i ve společnosti druhých, jak ani např. společné oslavy narozenin nemohou pokrýt naši vlastní osamělost, ať už se odehrávají přímo v rodinách anebo i ve větším celku. Nejde sice ještě o přehlídku osamělých jedinců, ale stejně je tam ta vnitřní samota dost znát. A teď proč o tom všem vlastně píšu.

Co je věrnost a rozumnost ve správě svěřeného pokrmu? V tom, že se nebijí sluhové ani služky, že se nejí, nepije ani neopijí přinejmenším, kdy se nemá a v tom, že se naopak držíme toho, co máme a vše včas rozdělujeme? No dobře, ale tak v čem je ten problém? V tom, že známe vůli svého pána, a přece se jí neřídíme? Nebo v tom, že ji ani neznáme?

Máme však před sebou podobenství, to jest metaforu, řeč o něčem jiném, nějaký obraz, který nám má přiblížit nějaký dejme tomu problém, nějakou otázku, něco, co nás nutí podívat se i na věci kolem sebe taky trochu jinak. A to tak, jak nám je předkládá i Pán Ježíš, který nám podává i nějaký jiný pohled, a to v řeči, které se stále teprve učíme rozumět.

Takže jak to je s tou věrností a rozumností a svěřeným pokrmem a lidmi kolem nás a s vůlí našeho pána, ale i tím, čím se řídíme i my sami. Neberu si ke svým zamyšlením žádné komentáře, zkouším to ze své vlastní hlavy, což s sebou nese to riziko, že se budu v něčem mýlit a že občas budu psát i o něčem jiném, než o čem je i ten daný biblický text.

Ale to už je riziko kazatelského povolání, že se kazatel časem vyčerpá a místo nějakého výkladu nabízí spíš své vlastní myšlenky. Na druhou stranu komentáře se hodí spíš ke kázání a tohle je přece jen trochu jiný útvar, který vychází z trochu jiné situace a zůstává jen na papíře a čtenáři, případně i posluchači ať si z toho vezmou, co chtějí.

Takže i vůli našeho pána je nejen včas rozdíl pokrm, ale i přemýšlet o tom, o čem je i závěr celého podobenství, totiž komu bylo co dáno a od koho se i co očekává a komu je i co svěreno

a od koho se žádá tím více. K životu obecně patří i otázka po jeho smyslu, nejen po tom, co jíme anebo pijeme a kdy, ale i po tom, co patří lidu a co jeho pánu.

Lidu tak patří pokrm a pánu jeho služebnictvo, lidu patří to, co jim dávají pánovi služebníci a pánovi patří ne snad jeho služebníci, jako spíš to, co těm služebníkům má i pro ten lid dát, snad ne vedle všeho toho pokrmu i nějaký smysl? Neboli komu bylo mnoho dáno, od toho se i mnoho očekává. A bylo-li dáno pokrmu, proč mu nedat i nějaký smysl?

Ne jaký smysl má pokrm, ale jaký smysl má všechno to, co se i kolem toho pokrmu děje. Jaký smysl má lidský hlad, když sice dostane najíst, ale musí to sníst včas a už není čas na nic jiného a nikoho jiného a jaký smysl má všechna ta lidská touha po společenství, když je to všechno jen o tom pokrmu. A jaký smysl máme i my sami, když dostaneme jen najíst?

Krátce po nástupu nové kolegyně do sboru v Jimramově jsem zjistil, že má narozeniny jen o den později než já. Tak to je výzva, řekl jsem si, ale navštívit jsem ji ten den už nestihl a možná to byla škoda, jsme na tom hodně podobně, tak se to i skoro nabízelo. Navíc Jimramov není zas tak daleko, že ano. No nic, třeba to vyjde někdy jindy. Třeba.

Já své narozeniny neslavím už dlouho a neslavím ani narozeniny těch druhých. Je to zvláštní, ale jakoby mi to, že se někdy někdo narodil, toho moc neříkalo, navíc nemám moc rád rodinné oslavy, a to je nějaká každou chvíli, jako by na nich nebyl pro nic prostor a jako by se veškerý hovor točil hlavně kolem jídla, což ale odpovídá i onomu podobenství.

Ale jde to i jinak? No nejde, ještě to tak. To, co mě překvapilo, je, jak jsou všechny oslavy přesně takové, jak je i čekám, a to už ani neřeším, co na nich vlastně dělám, ale vždycky je to pro mě překvapení. A možná i pro všechny okolo a současně je to vlastně strašně zvláštní, jak jsou všechny oslavy až na pár výjimek v podstatě stejné. Ale čím to je?

Sám nevím, ale chtěl jsem vám tuto úvahu nabídnout i jako ilustraci k Ježíšovu podobenství o věrnosti služebníků. A možná jsem si přitom říkal, že komu bylo i v tom životě mnoho dáno, od toho se i mnoho očekává a komu toho i v tom životě mnoho svěřili, od toho pak budou i tím více žádat. Ale možná taky ne, nežijeme totiž z vlastních zásluh, ale z Boží milosti.

Ani to podobenství není o žádných lidských zásluhách, ale o tom, abychom si vážili toho, co máme, a i když to dlouho nejde nebo nikdo nejde, tak se vyplatí čekat a buď to přijde anebo nepřijde. V každém případě je dobré znát vůli svého pána, a ne snad podle ní i jednat, ale rozhodně nejednat tak, jak bychom ji ani neznali. Neboť znalost je někdy víc než co jiného.

Znalost totiž vede i ke smyslu a je-li tím smyslem mít rád druhého člověka a být tu pro něj i ve smyslu lásky, pak není větší znalosti než znalost druhého člověka i v jeho celku. Což je tak krásné sdělení, že snad ani nemůže být pravdivé. Ale co je v životě pravdivé. Snad jen to, že pokud by něco mělo a mohlo být smyslem i našeho života, tak je to zcela určitě láska.

A k lásce kromě věrnosti a rozumnosti patří i to, že i to rozdílení pokrmu probíhá s jakousi láskou i ten příchod pána proběhne s jakousi láskou i ta znalost copak jeho vůle, ale především pána jako takového proběhla i s jakousi láskou. A že se i všechno děje v jakési lásce. Neboť pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí, což je rozhodně dobré vědět.

Jakož i to, že komu bylo mnoho dáno, a to právě i lásky, od toho se i mnoho očekává, a to i lásky a komu toho mnoho svěřili, a to i lásky, od toho budou žádat tím více, a to i lásky.